

DECIZIE

20 februarie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glorinal”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la restituirea daunei,

împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, casată hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind emisă o hotărâre nouă de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2015 Societatea pe Acțiuni „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal” cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material în mărime de 60 090,36 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1802,71 lei.

Pe parcursul examinării cauzei Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și-a concretizat cerințele din acțiune, înaintînd pretențiile față de Societatea cu Răspundere Limitată „Glorinal” cu participarea intervenientului accesoriu Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 13 decembrie 2013 asiguratul SRL „Finance Leasing Company” a încheiat cu SA „Moldasig” contract de asigurare facultativă AUTO CASCO nr.ACA/13-2489 prin care a asigurat autovehiculul de model „PORSCHE PANAMERA”, n/î XXX.

În rezultatul accidentului rutier produs la 06 decembrie 2014 pe str.Valea Trandafirilor în apropierea intersecției cu str.Hrușca, mun.Chișinău, a fost deteriorat automobilul de model „PORSCHE PANAMERA”, n/î XXX.

În baza procesului-verbal de constatare a pagubelor nr.D/CASCO/14-2085 din 20 decembrie 2014 și contului de plată din 03 aprilie 2015, cuantumul despăgubirii de asigurare achitate pentru repararea autovehiculului constituie 2 955,53 Euro, care conform cursului la data achitării 09 iunie 2015 constituie 60 090,36 lei, ce se confirmă prin ordinul directorului general din 02 iunie 2015 și prin dispoziția de plată nr.2197.

A menționat că în rezultatul controlului efectuat, precum și în conformitate cu actele Direcției de Poliție mun.Chișinău a Inspectoratului General de Poliție, șoferul automobilului de model „PORSCHE PANAMERA”, Macovei Maxim XXX s-a tamponat într-o fântână de canalizare la care lipsea capacul, deteriorând considerabil automobilul condus.

În conformitate cu înscrisurile prezentate de SA „Apă-Canal Chișinău” rețelele de apeduct și canalizare din str.Valea Trandafirilor din mun.Chișinău, sunt proprietatea SRL „Glorinal”, prin urmare vinovat de producerea cazului asigurat și plata despăgubirii de asigurare revine în sarcina SRL „Glorinal”.

Totodată în urma expedierii în adresa SRL „Glorinal” a reclamației în vederea restituirii despăgubirii, ultimul a respins ca nefondată pretenția.

Prin hotărârea din 16 mai 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” împotriva SRL „Glorinal”, intervenient accesoriu SA „Apă-Canal Chișinău” privind repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la SRL „Glorinal” în contul SA „Moldasig” suma de 60 090,36 lei cu titlu de despăgubire de asigurare și 1802,71 lei cu titlu de taxă de stat (f.d.73-75).

Prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de SRL „Glorinal”, s-a casat hotărârea din 16 mai 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău și s-a remis dosarul spre rejudecare, în alt complet de judecată (f.d.101, 102-107).

Prin hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” împotriva SRL „Glorinal”, intervenient accesoriu SA „Apă-Canal Chișinău” privind repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.149-153).

Prin decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de SA „Moldasig”, s-a casat hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a încasat de la SRL „Glorinal” în beneficiul SA „Moldasig” suma de 60 090,36 lei cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile de judecată în mărime de 1802,71 lei pentru achitarea taxei de stat în prima instanță și suma de 1352,05 lei pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii or, potrivit înscrisurilor prezentate de către SA „Apă-Canal Chișinău” și anume procesul-verbal nr.118-2009 din 28 decembrie 2009 și nr.25-2010 din 15 aprilie 2010,

înscrisului nr.01-838 din 04 mai 2016, se confirmă că rețelele de apeduct și canalizare din str.Melestiu–str.Valea Trandafirilor din mun.Chișinău, sunt proprietatea SRL „Glorinal”, acestea fiind gestionate de ultima, prin urmare vinovat de producerea cazului asigurat și plata despăgubirii de asigurare revine în sarcina SRL „Glorinal”, aceasta constituind obligația pozitivă de a întreține într-o stare satisfăcătoare rețelele de canalizare prin care să nu creeze pericol privind siguranța traficului rutier.

Instanța de apel a reținut ca fiind importante și înscrisurile emise de către SA „Apă-Canal Chișinău” nr.01-1218 din 13 iulie 2015 și nr.01-838 din 04 mai 2016 prin care s-a indicat că proprietarul rețelelor de apă și canalizare din str.Valea Trandafirilor, mun.Chișinău, sunt proprietatea SRL „Glorinal”, actele în cauză fiind contrasemnate de către Directorul General și Directorul Tehnic al Societății.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 26 iunie 2018 SRL „Glorinal” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Ca temei de declarare a recursului a menționat prevederile art.432 alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu soluția adoptată de instanțele ierarhic inferioare și a menționat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele și circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cazului, a încălcat dreptul companiei la un proces echitabil ce a dus la emiterea unei decizii arbitrare.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că prin scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2018, în adresa părților a fost expediată copia deciziei instanței de apel (f.d.198), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar confirma data recepționării de către recurent a copiei deciziei contestate. Respectiv se consideră că recursul depus la 26 iunie 2018 este depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 441 din Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Glorinal”, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 din Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (3) din Cod de procedură civilă, în urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art.432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Actele cauzei confirmă faptul că la 16 octombrie 2015, Societatea pe Acțiuni „Moldasig” s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal” cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material în mărime de 60 090,36 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1802,71 lei.

Pe parcursul examinării cauzei Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și-a concretizat cerințele din acțiune, înaintînd pretențiile doar față de Societatea cu Răspundere Limitată „Glorinal”, în calitate de intervenient accesoriu indicînd Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

Judecînd cauza civilă, prima instanță prin hotărîrea din 13 octombrie 2017 a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la restituirea daunei.

Instanța de apel judecînd pricina în ordine de apel, prin decizia din 15 martie 2018 a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, a casat hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a emis o hotărîre nouă prin care s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Glorinal” în beneficiul Societății pe Acțiuni „Moldasig” suma de 60 090,36 lei cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile de judecată în mărime de 1802,71 lei pentru achitarea taxei de stat în prima instanță și suma de 1352,05 lei pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel.

Verificînd legalitatea deciziei contestate, prin prisma argumentelor invocate și materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea cauzei date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glorinal” întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe din următoarele considerente.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 130 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală,

completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Conform art. 1301 Cod civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Conform art. 1329 alin. (1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 1415 alin. (1) Cod civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

La caz, Societatea pe Acțiuni „Moldasig” pretinde încasarea în ordine de regres a sumei de 60 090,36 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare achitată lui Maxim Macovei în rezultatul producerii accidentului rutier din 06 decembrie 2014 pe str.Valea Trandafirilor în apropierea intersecției str.Hrușca, mun.Chișinău.

Astfel, după cum rezultă din materialele cauzei la 13 decembrie 2013, asiguratul SRL „Finance Leasing Company” a încheiat cu Societatea pe Acțiuni „Moldasig” contractul de asigurare facultativă AUTO CASCO nr.ACA/13-2489 prin care a asigurat automobilul de model „Porsche Panamera”, n/î XXX.

Potrivit Poliției privind asigurarea autovehiculelor nr.ACA/2013 nr.2489 din 13 decembrie 2013 și Acordul suplimentar din 20 ianuarie 2014, asiguratul a fost recunoscut SRL „Finance Leasing Company”, iar beneficiarul asigurării este BC „Moldindconbank” SA, admis la conducerea automobilului fiind recunoscut Maxim Macovei.

Conform Extrasului din Polița nr.ACA/2013 nr.2489, obiect asigurat este automobilul de model „Porsche Panamera”, n/î XXX.

La 09 decembrie 2014 șoferul automobilului de model „Porsche Panamera”, n/î XXX, Maxim Macovei s-a adresat către Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, cu cerere privind constatarea pagubei și achitarea despăgubirii de asigurare, invocând că la 06 decembrie 2014 a fost deteriorat automobilul de model „Porsche Panamera”, n/î XXX.

Potrivit încheierii agentului constatator, inspector principal al Serviciului Documentare Accidente Rutiere a Secției Sistemizare Transport și Circulație Rutiere al Direcției de Poliție a mun.Chișinău a Inspectoratului General de Poliție, căpitanul de poliție Veaceslav Ciobanu, se menționează că conducătorul auto Maxim Macovei, treaz, cu permis de conducere, aflându-se la volanul automobilului de model „Porsche Panamera”, n/î XXX, deplasându-se pe str.Valea Trandafirilor spre str.31 August 1989, în preajma intersecției cu str.Hrușca, a deteriorat automobilul condus, tamponându-se într-un capac de canalizare, la care

lipsea capacul. Cazul nu se califică ca accident de circulație, deoarece în acțiunile conducătorului auto nu este componentă de contravenție și încălcări al RCR (f.d. 12).

Conform procesului-verbal de constatare a pagubelor nr.D/CASCO/14-2085 din 20 decembrie 2014, la examinarea automobilului s-a constatat următoarele deteriorări: 1 bară protecție față; 1 grilă bară față.

Potrivit deciziei nr.D/CASCO/14-2085, adoptată de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, persoana vinovată de producerea cazului asigurat este indicat Maxim Macovei.

În baza procesului-verbal de constatare a pagubelor nr.D/CASCO/14-2085 din 20 decembrie 2014 și contului de plată din 03 aprilie 2015, cuantumul despăgubirii de asigurare achitate pentru repararea autovehiculului constituie 2 955,53 Euro, care conform cursului valutar la data achitării din 09 iunie 2015 constituie 60 090,36 lei, fapt confirmat prin ordinul directorului general din 02 iunie 2015 și dispoziția de plată nr.2197.

Prin urmare, reieșind din prevederile legale enunțate mai sus, instanța de recurs conchide că prima instanță just a stabilit că Societatea pe Acțiuni „Moldasig” nu a prezentat probe pertinente și admisibile precum că pîrîtul Societatea cu Răspundere Limitată „Glorinal” este persoana responsabilă de cauzarea pretinsei daune, și dacă la data, locul, circumstanțele expuse, în general ar fi avut loc incidentul cu implicarea automobilului de model „Porshe Panamera”, n/î XXX, cu survenirea pretinselor consecințe. Este incontestabil că, absolut declarativ și arbitrar se impută vinovăția Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal” și producerea evenimentului asigurat.

Astfel, din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, potrivit încheierii agentului constator din 04 ianuarie 2015, Maxim Macovei a deteriorat automobilul, tamponându-se într-un capac de canalizare, la care lipsea capacul, afirmațiile agentului constator nefiind bazate pe careva probe, rămînînd neclare și contradictorii or, însăși Maxim Macovei în cererea privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare adresată Societății pe Acțiuni „Moldasig” abia la 09 decembrie 2014, fără a expune ora, locul exact, a indicat că deplasîndu-se pe str.Valea Trandafirilor, noaptea, la o distanță de 30 - 40 m după un automobil de tip taxi, care a lovit mai multe obstacole din lemne și cărămizi din cauza condițiilor meteo nefavorabile și ghețușului de pe drum, a lovit o parte din obstacolele lăsate în urmă, deteriorînd bara de protecție față (f.d. 8, verso).

În acest context, instanța de recurs reține ca greșită și contrară prevederilor normelor de drept procedural enunțate, concluzia instanței de apel de casare a hotărîrii primei instanțe și emitere a unei hotărîri noi de admitere a acțiunii depuse de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, fiind întemeiată critica recurentului în sensul că instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor prezentate.

Totodată, Colegiul precizează că instanța de apel a examinat cererea de apel superficial, fără să dea o apreciere obiectivă tuturor circumstanțelor cauzei, precum și probelor anexate la dosar, care se impunea în mod evident pentru soluționarea corectă a litigiului.

În contextul prevederilor art. 373 din Cod de procedură civilă, instanța de apel era obligată în limitele apelului să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar

care au importanță pentru soluționarea pricinii, să aprecieze probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Prin urmare, Colegiul constată că instanța de fond a examinat pricina sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic, legea materială și procedurală aplicabilă cazului. De asemenea, prima instanță a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea dreptului părților la un proces echitabil, garantat de art.6 CEDO.

Așa fiind, Colegiul reține că este întemeiată și legală hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din care motive urmează a fi menținută, iar decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, este neîntemeiată și contrară materialelor cauzei.

Prin urmare, avînd în vedere că decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar hotărîrea primei instanțe este legală și întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glorinal” întemeiat și necesită a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glorinal”.

Se casează decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Glorinal”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la restituirea daunei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Tamara Chișca-Doneva

Svetlana Filincova

Victor Burduh